

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
privind interpretarea articolului 88 litera i)
din Constituția Republicii Moldova

Nr.5-b din 29.03.96

Monitorul Oficial al R.Moldova nr.22/251 din 11.04.1996

* * *

În numele Republicii Moldova

Curtea Constituțională în componența:

Pavel Barbalat	- președinte
Nicolae Chiseev	- judecător-raportor
Nicolae Osmochescu	- judecător
Eugen Sofroni	- judecător
Gheorghe Susarencu	- judecător
Ion Vasilati	- judecător

cu participarea Ludmilei Zadorojnii, grefier, dlui Victor Cecan, deputat în Parlament, președintele Comisiei juridice, pentru numiri și imunități, călăuzindu-se de articolul 135 din Constituția Republicii Moldova, articolul 4 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, a examinat în ședință plenară deschisă sesizarea domnului Victor Cecan, deputat în Parlamentul Republicii Moldova, privind interpretarea articolului 88 litera i) din Constituția Republicii Moldova.

Studiind informația judecătorului-raportor Nicolae Chiseev și examinând materialele prezentate,

Curtea Constituțională

a c o n s t a t a t :

1. Temei pentru examinarea prezentei cauze a servit sesizarea Curții Constituționale a Republicii Moldova de către Victor Cecan, deputat în Parlamentul Republicii Moldova, privind interpretarea prevederii - poate oare Președintele Republicii Moldova să suspende acțiunea actelor Guvernului ce contravin legislației, care au fost adoptate pînă la intrarea în vigoare a Constituției Republicii Moldova - 27 august 1994, ca rezultat al cărui fapt se pune problema interpretării articolului 88 litera i) din Constituție.

2. Cererea ce se conține în sesizarea deputatului în Parlamentul Republicii Moldova vizează separația puterilor, consfințită în Republica Moldova (articolul 6 din Constituție) și delimitarea competențelor lor, stipulată prin Constituția Republicii Moldova.

Unul din principiile fundamentale ale regimului constituțional stipulează că orice organ de stat poate lua decizii și poate întreprinde acțiuni ce țin de competența lui, stabilită în conformitate cu Constituția.

Potrivit articolului 96 din Constituția Republicii Moldova, Guvernul asigură realizarea politicii interne și externe a statului și exercită conducerea generală a administrației publice. Activitatea Guvernului este determinată de prevederile articolului 2 alineatul (1) din Legea Republicii Moldova "Cu privire la Guvern" potrivit căruia actele Guvernului (hotărîri și dispoziții) nu trebuie să contravină Constituției, altor legi ale statului și decretelor Președintelui Republicii Moldova .

3. Constituția Republicii Moldova îi acordă Președintelui Republicii Moldova dreptul de a suspenda acțiunea actelor Guvernului sau a unor părți din aceste acte ce contravin legislației (articolul 88 litera i) din Constituție). Avînd în vedere că potrivit articolului 30 din Legea Republicii Moldova "Cu privire la Guvern" hotărîrile și dispozițiile Guvernului sînt executorii, suspendarea de către Președintele Republicii Moldova a acțiunii actelor Guvernului constituie o întrerupere provizorie a acțiunii lor. În acest caz Constituția Republicii Moldova stabilește următoarea ordine:

Președintele Republicii Moldova suspendă acțiunea actelor Guvernului ce contravin legislației pînă la adoptarea hotărîrii

definitive a Curții Constituționale (articolul 88 litera i) din Constituție).

Prin urmare, articolul 88 litera i) din Constituția Republicii Moldova, acordând Președintelui Republicii Moldova dreptul de a decide de sine stătător suspendarea acțiunii actelor Guvernului ce contravin legislației, a stabilit totodată condițiile și limitele exercitării acestor împuterniciri. În primul rând, este limitat timpul suspendării: pînă la adoptarea hotărîrii definitive a Curții Constituționale. În al doilea rînd, a fost stabilită necesitatea sesizării concomitente de către Președintele Republicii Moldova a Curții Constituționale asupra corespunderii actelor Guvernului Constituției, altor legi ale statului și decretelor Președintelui Republicii Moldova.

Astfel, articolul 88 litera i) din Constituția Republicii Moldova a creat un mecanism special prin care Președintele Republicii Moldova exercită controlul prealabil asupra corespunderii actelor Guvernului Constituției Republicii Moldova, altor legi ale statului și decretelor Președintelui Republicii Moldova.

4. Această ordine urmează să asigure respectarea prevederilor articolului 88 litera i) din Constituția Republicii Moldova referitor la actele Guvernului, adoptate (emise) după 27 august 1994, deoarece Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității numai a actelor normative, adoptate după intrarea în vigoare a Constituției Republicii Moldova (articolul 4 alineatul (2) din Codul Jurisdicției Constituționale).

Astfel, aplicarea de către Președintele Republicii Moldova a dreptului acordat prin articolul 88 litera i) din Constituția Republicii Moldova se referă numai la actele Guvernului, adoptate după intrarea în vigoare a Constituției Republicii Moldova - 27 august 1994.

Președintele Republicii Moldova nu este în drept să suspende acțiunea actelor Guvernului adoptate (emise) anterior.

În baza celor expuse, călăuzindu-se de articolele 4, 2 și 27 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, articolele 62 și 68 din Codul Jurisdicției Constituționale,

Curtea Constituțională

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. Constituția Republicii Moldova (articolul 88 litera i) din Constituție) acordă Președintelui Republicii Moldova dreptul de a suspenda acțiunea actelor Guvernului ce contravin Constituției, altor legi ale statului, decretelor Președintelui Republicii Moldova.

2. Actele Guvernului sînt suspendate pînă la adoptarea deciziei definitive a Curții Constituționale.

3. Președintele Republicii Moldova, suspendînd acțiunea actelor Guvernului, ce contravin legislației, concomitent sesizează Curtea Constituțională privind corespunderea acestor acte Constituției Republicii Moldova.

4. Președintele Republicii Moldova este în drept să suspende acțiunea actelor Guvernului ce contravin legislației, adoptate numai după intrarea în vigoare a Constituției Republicii Moldova - 27 august 1994.

Actele Guvernului, adoptate anterior, nu pot fi suspendate.

5. Conform articolului 26 din Legea cu privire la Curtea Constituțională prezenta hotărîre este definitivă, nu poate fi atacată și intră în vigoare la data adoptării.

6. Prezenta hotărîre conform articolului 26 din Legea cu privire la Curtea Constituțională se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova într-un termen de 10 zile din ziua adoptării.

PREȘEDINTELE
CURȚII CONSTITUȚIONALE

Pavel BRABALAT

Chișinău, 29 martie 1996.

Nr. 5 b.